

Utlysning av innovationscheckar

Utlysningssinformation 2025

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
2	Definitioner	3
3	Vem kan söka?	5
4	Vad kan du söka pengar för?.....	5
5	Ansökningsprocessen	7
6	Granskning och bedömning	7
7	Utbetalning och användning av Innovationscheckar	9
8	Resultat och uppföljning	10
9	Referenser:	11

1 Bakgrund

För att stimulera till mer forskning och innovation inom Region Västmanland har Regionstyrelsen avsatt särskilda forsknings-, utvecklings- och innovationsmedel (FOI-medel), som förvaltas av CIFU. Olika typer av forskningsinriktade anslag har tillhandahållits under många år och kommer nu att kompletteras med nya anslag i form av så kallade innovationscheckar. Dessa checkar syftar till att stärka, stimulera och öka kompetensen och kapaciteten inom regionens hälso- och sjukvårdsverksamheter att arbeta med utveckling och innovation och riktar in sig på de tidiga stegen i innovationsprocessen – såsom behovskartläggning, förstudier, analyser, tester, utforskning och validering.

Innovationscheckarna kan användas för att bättre förstå ett behov eller utmaning inom den egna verksamheten för att därefter kunna utveckla, utvärdera eller implementera nya produkter, tjänster, processer, metoder eller organisationsformer. Fokus ligger alltid på att skapa hållbar nytta för Region Västmanlands verksamheter.

CIFU ansvarar för att utlysa, granska, besluta om tilldelning samt följa upp resultaten av innovationscheckarna. Två gånger per år redovisas vilka verksamheter som fått stöd, både till hälso- och sjukvårdsledningen och till Regionstyrelsen. Genom denna återkommande återkoppling skapas transparens och förståelse för hur innovationsstödet används inom organisationen. På så vis byggs strukturer för lärande samt för spridning av resultat, erfarenheter och metoder.

På längre sikt är ambitionen att innovationscheckarna ska bidra till ett kontinuerligt utvecklings- och förnyelsearbete. De ska även stödja utvecklingen av en kultur som uppmuntrar idéer, samarbete och förändringsvilja – hos såväl medarbetare som inom verksamheterna i Region Västmanland.

2 Definitioner

En innovation definieras som någonting som är nytt och som skapar nytta.¹ En innovation kan vara en ny tjänst, produkt, process och arbetssätt. En innovation kan vara en mindre stegvis förbättring eller en radikal förändring.²

Innovationsarbete förekommer inom olika sektorer, privata som offentliga. Inom den privata sektorn handlar innovationsarbetet ofta om att utveckla nya produkter eller tjänster som kan säljas på en marknad, men även att utveckla interna processer för att utveckla organisationens förmåga att skapa nya innovationer. Innovationsarbete inom offentlig sektor handlar i många fall om att med nya innovationer utveckla organisationen och på så vis tillhandahålla kvalitativ och kostnadseffektiv service till invånarna och skattebetalarna.

¹ OECD & Eurostat, 2018

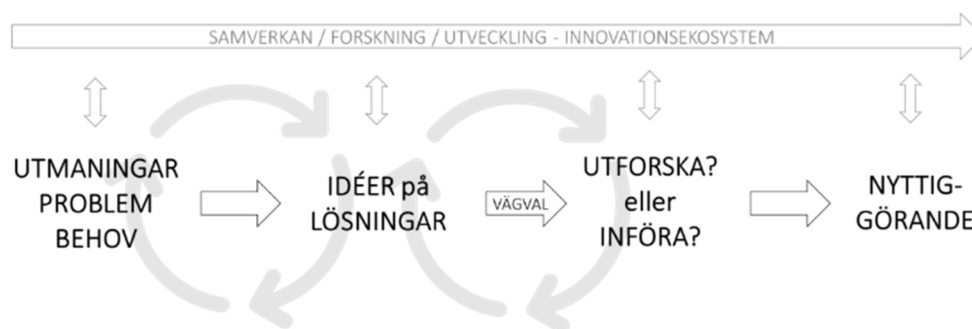
² Fagerberg, 2006

I rapporten 'Offentlig verksamhets innovationskraft' beskrivs tex att

"Till skillnad från i näringslivet, där strävan efter konkurrensfördelar är en drivkraft för innovation, så är det andra och mer komplexa värden som eftersträvas i offentlig verksamhet. Det handlar om att möta efterfrågan och behov hos medborgarna genom värden som demokrati, effektivitet och service, objektivitet samt rättssäkerhet' och 'Offentlig verksamhet kan sägas ha olika roller när det gäller innovation: för det första med fokus på innovation inom den egna verksamheten; för det andra att använda sin efterfrågan som drivkraft för innovation; och för det tredje som medskapare av systemlösningar. Dessa tre roller samspelar".³

Innovationsarbete omfattar ofta utforskande av någonting nytt och oprövat och präglas då av osäkerhet. Det innebär att beslut ofta måste tas på antaganden som gradvis behöver testas, valideras och omprövas. I dessa fall krävs det ett ledarskap som kan hantera risk, osäkerhet och förändring – samt mod att avbryta eller omforma projekt när hypoteserna inte håller.

Arbetsprocessen som leder fram till en innovation brukar kallas för innovationsprocess. Innovationsprocessen består av kontinuerliga vägval beroende på kunskaper och beslut från tidigare steg. Utforskande arbete, tester i liten skala och lärande är centrala komponenter i innovationsarbetet som sällan är linjärt utan snarare iterativt med kontakter och interaktioner mellan olika professioner, kompetenser och organisationer inom vad som brukar benämnas 'innovationsekosystemet'.⁴

Figur 1: Innovationsprocessen, schematisk bild, källa: CIFU Innovation

Inom Region Västmanland används flera begrepp för att beskriva olika former av utvecklings- och förändringsarbete, såsom nyskapande, nyutveckling, förändringsarbete, förbättringsarbete och utvecklingsarbete. Dessa begrepp överlappar delvis varandra och används ibland som synonymer, även om de kan ha

³ Vinnova, 2019

⁴ Granstrand & Holgersson, 2020

olika innebörd beroende på sammanhang. Istället för att se dem som tydligt åtskilda kan de betraktas som delar av ett gemensamt spektrum av verksamhetsutveckling och innovationsarbete. Genom att samla och dela kunskap, metoder och arbetssätt skapas bättre förutsättningar för att lyckas med hållbar förändring, förbättring och innovation i praktiken.

Forskning kan utgöra ett viktigt bidrag i olika faser av innovationsprocessen, men är inte en förutsättning i alla sammanhang. Innovationer kan utvecklas som ett resultat av forskningsinsatser, men lika väl komma ur praktiska behov, erfarenheter eller nya arbetssätt.

En **innovation** är alltså en ny lösning eller en idé som skapar nytta och är ett resultat av en utvecklingsprocess och som svarar mot ett behov.

3 Vem kan söka?

Innovationscheckar kan sökas av verksamheter och bolag inom hälso- och sjukvården i Region Västmanland.

Varje ansökan om innovationscheck ska ha en utsedd kontaktperson i verksamheten, som ansvarar för att fylla i och skicka in ansökan. Kontaktpersonen och verksamhetschefen kan vara samma person, men det måste alltid finnas en tydligt angiven kontaktperson.

Det är samtidigt viktigt att understryka att verksamhetschefen (eller motsvarande) har det yttersta ansvaret. Verksamhetschefen måste därför alltid tillfrågas och ge sitt godkännande innan en ansökan påbörjas. Godkännandet innebär också ett åtagande om att projektets resultat tas om hand och implementeras inom verksamheten.

För att en verksamhet ska kunna erhålla en innovationscheck, krävs att resultatet, och information som ligger till grund för resultatet, tillkommer Region Västmanland och skapar nytta.

4 Vad kan du söka pengar för?

Innovationscheckar kan sökas för arbetstid och omkostnader som rör följande ändamål:

- Förstudie innovation
- Test och validering
- Projektansökan om extern finansiering
- Förarbete inför en innovationsvänlig upphandling

Nedan beskrivs vad som ingår i respektive kategori samt hur stort belopp som kan sökas för respektive kategori.

Max 50 000 kr

- **Förstudie innovation:** Verksamhet kan erhålla innovationscheck för personalens arbetstid för genomförande av behovsanalys, omvärldsanalys, nulägesanalys, nyttoanalys och riskanalys för att ta fram beslutsunderlag för möjliga lösningar för en viss utmaning inom verksamheten.
- **Projektansökan om extern finansiering:** Verksamhet kan erhålla innovationscheck för personalens arbetstid för att skriva ansökan om extern finansiering av innovationsprojekt.
- **Förarbete inför en innovationsvänlig upphandling⁵:** Verksamhet kan erhålla innovationscheck för personalens arbetstid för att utforma underlag för innovationsvänlig upphandling, t ex kravspecifikation, marknadsdialog. Etablerad kontakt med Regionens Inköpsavdelning krävs för beviljande av ansökan.

Max 200 000 kr

- **Test och validering:** Verksamhet kan erhålla innovationscheck för personalens arbetstid vid test/validering av produkt eller process. Finansiering kan även erhållas för inköp av licenser, tillbehörskostnader etc som är nödvändiga för att genomföra test och validering.

Vissa **omkostnader** kan finansieras med upp till högst 5 % av projektets totala budget, exempelvis studiebesök eller liknande aktiviteter. För att omkostnaderna ska godkännas krävs att det i ansökan framgår hur den aktuella aktiviteten kopplar till de beskrivna aktiviteterna. Beräkning av omkostnader ska även tydligt framgå i projektbudgeten samt redovisas både i ansökan och vid uppföljning. Uppskattning av 'egen' tid som finansieras av verksamheten skall också framgå i projektbudgeten.

Inom ramen för innovationscheckarna är följande kostnader INTE stödberättigade:

- Stöd till företagsutveckling
- Projekt som i huvudsak innebär forskning
- Verksamheters ordinarie förbättrings- och kvalitetsarbete
- Ersättning av intäktsbortfall
- Redan upparbetade kostnader
- Projekt där resultatet inte tillkommer Region Västmanland
- Projekt som utgår från en idé som omfattas av ett skriftligt avtal, där Region Västmanland har av sagt sig ägande- och/eller nyttjanderätten.

⁵ Innovationsvänlig upphandling innebär att man köper in varor eller tjänster på ett sätt som uppmuntrar nytänkande och nya lösningar. Det handlar om att öppna upp för nya idéer, teknologier eller arbetssätt — något som kanske inte finns på marknaden ännu eller som inte använts i just det sammanhanget tidigare.

5 Ansökningsprocessen

Utllysning för 2025 års innovationscheckar sker under ansökningsperioden **15 september 2025–15 november 2025**.

Den totala budgeten för denna ansökningsperiod är **500 000 kr**.

Ansökan om medel för innovationscheckar hanteras löpande enligt principen **först till kvarn**. Det innebär att ansökningar behandlas och eventuellt beviljas i den ordning de kommer in. Eftersom det finns en begränsad total budget för innovationscheckar under perioden, kan medlen ta slut innan tidsperioden är över. Det är därför en god idé att skicka in ansökan i god tid.

Ansökande verksamhet skapar sin inloggning via Regionens ansökningssystem i ResearchWeb. Sidan nås via en länk som är placerad under 'Mina genvägar' på Intranätets startsida. Den som skapar inloggning blir också kontaktperson för verksamhetens ansökan. Varje ansökan måste godkännas av verksamhetschef, eller motsvarande befattningshavare, genom signering med Bank-ID. Ansökningar som saknar detta godkännande kommer inte att behandlas.

Verksamhetschefen ansvarar för att projektet kan genomföras i enlighet med den tid- och aktivitetsplan som anges i ansökan, samt för att projektets resultat tas tillvara och integreras i verksamhetens fortsatta arbete.

Verksamheter har möjlighet att lämna in flera ansökningar för olika innovationscheckar.

6 Granskning och bedömning

Granskning och bedömning av inkomna ansökningar görs fortlöpande under utlysningsperioden.

Ansökningar gällande:

- Förstudie innovation
- Projektansökan om extern finansiering
- Förarbete inför en innovationsvänlig upphandling

granskas av en grupp bestående av medarbetare vid CIFU Innovation.

Ansökningar gällande:

- Test och validering

granskas av en grupp bestående av medarbetare vid CIFU Innovation, samt sakkunniga inom medicinsk teknik och digitalisering.

Slutgiltigt beslut om tilldelning av medel sker av direktören för Centrum för innovation, forskning och utbildning.

Bedömningskriterierna som används inför beslut om tilldelning av en innovationscheck är väl beprövade. Kriterierna bygger på en modifierad version av den så kallade NABC-metoden⁶. Metoden har anpassats genom att sammanföras med de fyra principer som ligger till grund för strategidokumentet *Hälso- och sjukvården 2029 – Behovsanpassat, Uppströms, Nyskapande och Tillsammans*. På så vis skapas förutsättningar för att regionens innovationsarbete ligger i linje med Region Västmanlands gemensamma riktning för hur hälso- och sjukvården ska utvecklas fram till år 2029.

Det är inte ett krav att alla kriterier redan är helt uppfyllda för att en ansökan om innovationscheck ska kunna beviljas. Avgörande i bedömningen är i stället hur ansökan beskriver planerna för att utforska, utveckla och hantera de delar som ännu är oklara. Bedömningen grundas därför både på de styrkor som framgår av ansökan och på hur väl den visar förmågan att på ett trovärdigt sätt adressera de områden som fortfarande behöver utvecklas

Följande kriterier utgör därmed grunden för bedömningen av varje ansökan:

BEHOV (Need): Behovsanpassat & Uppströms

- Behovet är tydligt beskrivet eller planeras att utforskas inom projektets ramar.
- Projektet visar på verklig förankring i verksamheten här och nu eller på längre sikt.
- Det finns ambition att identifiera eller angripa behovets bakomliggande orsaker, inte bara dess symtom.
- Behovet har initierats eller formulerats med insyn i målgruppens perspektiv.

ANGREPPSSÄTT (Approach): Nyskapande & Tillsammans

- Projektet tillämpar eller utforskar nya arbetssätt, tekniker, modeller eller organisatoriska lösningar.
- Angreppssättet är ändamålsenligt i förhållande till det behov som beskrivits.
- Det finns en plan för test, utforskning eller validering i mindre skala, särskilt i tidiga skeden (i de fall där detta är relevant).
- Arbetet sker i samverkan med olika aktörer, såsom andra verksamheter, patienter eller externa partners.

NYTTA (Benefit): Behovsanpassat & Tillsammans

- Projektet har en välgrundad hypotes om nytta, även om utfallet ännu inte är säkrat.

⁶ NABC-metoden är ett verktyg för att strukturera och tydliggöra en idé, särskilt i innovations- och utvecklingssammanhang. Metoden har utvecklats av Stanford Research Institute (SRI International) i USA.

- Den förväntade nyttan är meningsfull i förhållande till det beskrivna behovet.
- Nyttan har formulerats med flera perspektiv i åtanke, t.ex. användare, personal, verksamhet eller systemnivå.
- Det finns en tanke om hur lärdomar eller effekter kan följas upp och användas vidare.

ALTERNATIV (Competition): Nyskapande & Uppströms

- Det finns en medvetenhet om nuvarande lösningar eller praxis och varför dessa inte är tillräckliga, eller ett förslag på hur sådan information ska samlas in.
- Projektets ansats innebär en tydlig förnyelse jämfört med nuläget.
- Lösningen har potential att förändra strukturer eller angripa problem tidigare i kedjan, uppströms.
- Det finns en reflektion kring långsiktig relevans eller hållbarhet i förhållande till alternativa tillvägagångssätt.

Varje del av NABC-områdena enligt ovan bedöms separat utifrån ett poängsystem, där poäng ges per område och inte utifrån ett specifikt kriterium. Maxpoäng är 12 poäng (3 poäng x 4 områden).

Poäng	Beskrivning
3	Mycket väl uppfyllt: tydligt, välgrundat, reflekterat och relevant.
2	Väl uppfyllt: acceptabel kvalitet men med viss utvecklingspotential.
1	Delvis uppfyllt: oklart, ofullständigt eller svagt motiverat.
0	Ej uppfyllt: saknas, irrelevant eller motsäger kriterierna.

Figur 2: Förklaring av poängbedömning

Ambitionen är att beslut om tilldelning av innovationscheck ska komma att ske via e-post till angiven kontaktperson inom tre veckor efter inkommen, komplett ansökan.

7 Utbetalning och användning av Innovationscheckar

Beviljade medel för arbetstid tillfaller den verksamhet där huvudsökande/kontaktpersonen har sin anställning inom Region Västmanlands hälso- och sjukvårdsverksamheter och bolag. Medlen betalas i största möjliga mån ut i enlighet med verksamhetens önskemål om projektets startmånad.

Alla kostnader inom projektet hanteras enligt ekonomirutinerna vid den egna verksamheten. Samtliga kostnader ska konteras med det ansvarsnummer och eventuellt projektnummer som controller tar fram för projektet. Utbetalningar sker via CIFU Innovations controller.

Beviljade medel för omkostnader (t.ex. licenser och andra externa inköp) får uppgå till **max 5 % av projektets totala budget**. Dessa omkostnader ska faktureras till:

Maria Pettersson

Centrum för innovation, forskning och utbildning (CIFU)

Fakturan ska tydligt innehålla:

- Projektets titel/tilldelad innovationscheck
- Mottagande verksamhet
- Ansvarsnummer och projektnummer (om sådant finns) hos verksamheten

8 Resultat och uppföljning

Efter avslutat arbete ska verksamheten redovisa resultat från projektet. Redovisningen ska beskriva hur aktiviteterna har genomförts och i vilken mån de har bidragit till att möta den utmaning som formulerades i ansökan. Det är viktigt att tydliggöra hur dessa resultat kan ligga till grund för vidare beslut eller fortsatta åtgärder i verksamheten. Även eventuella omkostnader och användningen av beviljade medel ska redovisas på ett transparent och strukturerat sätt.

Projektet redovisas med hjälp av frågor i Researchweb, vilka sedan skickas in till CIFU Innovation.

Uppföljningen görs genom att verksamheten besvarar särskilda frågor i Researchweb. Frågorna blir tillgängliga först när en innovationscheck har beviljats. När de är besvarade skickas de in till CIFU Innovation på samma sätt som ansökan skickades in. På detta sätt säkerställs en systematisk och enhetlig uppföljning.

Resultaten från genomförda projekt inom ramen för innovationscheckarna redovisas på regionens intranät efter att projekten slutredovisats. Syftet är att möjliggöra ett gemensamt organisatoriskt lärande.

9 Referenser:

- Fagerberg, J. (2006). 1 Innovation: A Guide to the Literature. In J. Fagerberg & D. C. Mowery (Eds.), *The Oxford Handbook of Innovation* (pp. 0). Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199286805.003.0001>
- Granstrand, O., & Holgersson, M. (2020). Innovation ecosystems: A conceptual review and a new definition. *Technovation*, 90-91, Article 102098. <https://doi.org/10.1016/j.technovation.2019.102098>
- OECD, & Eurostat. (2018). *Oslo Manual 2018*. <https://doi.org/doi:https://doi.org/10.1787/9789264304604-en>
- Vinnova. (2019). *Offentlig verksamhets innovationskraft* (VR 2019:14). <https://www.vinnova.se/contentassets/9fab4046146e48379590a157481d3d7d/vr19-14-uppdaterad1.pdf?cb=20191127153643>